

VARDE SOGNS KIRKEGÅRDE

- EN VEJLEDNING

Kirkegårdskontoret · Lundvej 12 · 6800 Varde · Tlf. +45 75 22 08 44
kirkegaard@varde-kirke.dk · www.vardekirke.dk

Indholdsfortegnelse:

Hvilke tanker gør man sig om valg af gravsted?	side	4
Erhvervelse af gravsted	side	4
Arnbjerg kirkegård	side	6
Østerlund kirkegård	side	8
Den Gamle Kirkegaard	side	18
Vedligehold af gravstedet	side	21
Legat-gravsteder	side	22

Hvilke tanker gør man sig om valg af gravsted?

Nogle har selv valgt deres gravsted, men hvis det ikke er sket, står de efterladte overfor en vigtig beslutning, når gravstedet skal vælges. En beslutning, der kan række frem i tiden og måske skal tilpasses flere generationer.

I de senere år er det blevet mere almindeligt at tale åbent om begravelsesformer, det vil sige begravelse eller ligbrænding og valg af begravelsesplads.

Ved at udgive denne vejledning, har Varde Menighedsråd ønsket at gøre det lettere at overskue de forskellige gravsteds- og anlægstyper, der findes på Arnbjerg kirkegård, Østerlund kirkegård og Den Gamle Kirkegaard.

Yderligere oplysning og vejledning fås ved henvendelse på kirkegårdskontoret.

Erhvervelse af gravsted

Aftaler om eventuel besigtigelse og vejledning i valg af gravsted træffes ved henvendelse på kirkegårdskontoret.

Ved erhvervelse af et gravsted udstedes et gravstedsbrev.

Et gravsted (med en eller flere pladser) erhverves for en fredningsperiode.

Fredningsperioden er 30 år for en kistegrav og 20 år for en urnegrav.

Ved begravelse i et allerede erhvervet gravsted, skal fredningsperioden forlænges, så den altid er nævnte åremål fra sidste begravelse. Når fredningsperioden udløber, kan brugsretten til gravstedet fornyes for en ny periode eller en del deraf, dog mindst 5 år.

Ved jordbegravelser bliver sidehækken på gravpladsen fjernet. Det kan således forekomme, at hækken på et gravsted bliver fjernet, hvis der er begravelse på nabogravstedet. Hæk retableres i efterfølgende forår eller efterår. Ændringen vil være synlig en årrække til hækken er vokset til.

Arnbjerg Kirkegård

Arnbjerg Kirkegård beliggende Lundvej 6, er taget i brug ca. 1880. Området repræsenterer i det store og hele den traditionelle kirkegårdskultur, der giver mulighed for individuel anlæggelse af gravstedet.

Endvidere er der i 1988 udlagt et areal til kiste- og urnegravsteder i græs. Disse gravsteder anlægges på to forskellige måder:

- Med bunddække af guldjordbær (*Waldsteinia*) omkring stenen. Der kan etableres blomsterbed.
- Med anlæg omkring stenen, sidehække af buksbom samt kirkegårdens grus. Der kan etableres blomsterbed.

Gravstederne i græs skal anlægges og vedligeholdes af kirkegården. Der skal derfor betales legat for gravstedsvedligeholdelse i minimum fredningsperioden (se side 22).

Bestemmelser for mindesten

I kiste- og urnegravene i græs kan gravminderne være forarbejdet ikke kun af sten, men også af andre materialer, og anbringes mindst 40 cm. fra baghækken.

Gravmindet må ikke være større end 70 x 70 cm (H x L).

Der kan kun placeres 1 gravminde på gravstedet.

I de traditionelle kistegrave må alle gravstensformer anvendes. Gravminderne kan være forarbejdet ikke blot af sten, men også af andre materialer.

Gravmindernes højde må ikke overstige 150 cm. i forhold til gangsti.

Gravminderne skal anbringes mindst 40 cm. fra gravstedets baghæk.

Levende lys og lys med batteri med hvidt skær, uden blinkende effekt må benyttes.

I øvrigt henvises til vedtægten for Varde Kirkegårde, der kan udleveres fra kirkegårdskontoret eller ses på hjemmesiden.

Østerlund Kirkegård

Østerlund kirkegård, Lundvej 48A, er den nyeste kirkegård. Den blev anlagt fra 1952 - 1960 og taget i brug i 1967. Kirkesalen er bygget i 1981 og taget i brug samme år. Kirkegården er anlagt som en park med 11 gravgårde, der har forskellig indretning, så der kan tages hensyn til forskellige ønsker.

På kirkegården findes forskellige begravelsesformer: traditionelle gravsteder, urnegravsteder, fællesgravgård, plænebegravelse, skov mv.

Gravgård 2, 4 og 5 – traditionelle gravsteder

Disse tre gravgårde repræsenterer i det store og hele den traditionelle kirkegårdskultur. Gravstederne er omfattet af almindelige bestemmelser og giver derfor mulighed for individuelt anlæg og valg af monument.

Bestemmelser for mindesten

Gravminder kan være forarbejdet ikke kun af sten, men også gerne af andre materialer.

Gravminders højde må maksimum være 120 cm. i forhold til gangsti og skal placeres minimum 40 cm. fra hæk.

Gravsteder kan anlægges efter eget ønske, dog må beplantning ikke ved dets højde eller udbredelse være til ulempe for hække eller andre gravsteder.

Levende lys og lys med batteri med hvidt skær, uden blinkende effekt må benyttes.

Gravgård 1 og 7 – urnehaver

Disse to gravgårde er udlagt som urnehaver. I gravstederne er der plads til 4 urner.

Alle gravsteder skal vedligeholdes af kirkegården. Der skal derfor betales legat for gravstedsvedligeholdelse i minimum fredningsperioden på 20 år (se side 22).

Bestemmelser for mindesten

Mindestenen skal være en tilhugget natursten med mål på 50 x 15 x 10 cm.

Beplantning

Gravstederne bunddækkes med guldjordsbær. Der må ikke forfindes anden beplantning.

Der må ikke lægges kranse eller anden pynt på bunddækket. Der må sættes en buket i spidsvase i ét hjørne på gravstedet. Der må lægges kranse eller lign. på belægningen foran gravstedet.

Levende lys og lys med batteri med hvidt skær, uden blinkende effekt må benyttes.

Gravgård 3 – græs med liggesten

Denne gravgård er udlagt som kistegrav i græs m/liggesten.

Alle gravsteder skal vedligeholdes af kirkegården. Der skal derfor betales legat for gravstedsvedligeholdelse i minimum fredningsperioden på 30 år (se side 22).

Bestemmelser for mindesten

Mindesten af natursten lægges i niveau eller med maks. 5 cm. hældning. Min. størrelse 40 x 40 cm. og maks. størrelse 90 x 90 cm.

Beplantning

Der må ikke forefindes beplantning, kranse eller anden pynt på gravstedet. Der må sættes en buket i en spidsvase ved gravstedet. Det er tilladt at lægge vinterkranse.

Levende lys og lys med batteri med hvidt skær, uden blinkende effekt må benyttes.

Gravgård 6 – kistegrave i græs med bed

I gravgården er kistegravsteder i græs. Foran hækken er et bed med stedsegrøn bunddække. I bedet er der mulighed for at anlægge et bed til sommerblomster.

Alle gravsteder skal vedligeholdes af kirkegården. Der skal derfor betales legat for gravstedsvedligeholdelse i minimum fredningsperioden på 30 år (se side 22).

Bestemmelser for mindesten

Alle gravstensformer må anvendes. Gravminder kan være forarbejdet ikke blot i sten, men også gerne af andre materialer.

Gravminders højde må maksimum være 120 cm. i forhold til gangsti, og skal placeres minimum 40 cm. fra hæk. Mellem gravminder og baghæk må ingen beplantning eller udsmykning foretages.

Beplantning

Gravgården er opdelt af ryghække af Thuja.

Mellem græsset og ryghækken udlægges et areal på 1 m i dybden med en lav stedsegrøn, bunddækkende beplantning afgrænset mod græsset af en række brosten.

Gravstederne adskilles med en smal Thujahæk.

Foran mindesten kan der plantes lave vækster (forårs- og sommerblomster eller lign.). Kranse og andet pynt må ligeledes placeres foran mindesten.

Levende lys og lys med batteri med hvidt skær, uden blinkende effekt må benyttes.

Gravgård 8 – Lunden

Denne gravgård er udlagt til kister og urner. Gravstederne ligger i uklippet græs, så vilde urter kan etablere sig.

Der er plads til 4 urner i et urnegravsted.

Der kan kun sættes 1 gravminde på gravstedet.

Alle gravsteder skal vedligeholdes af kirkegården. Der skal derfor betales legat for gravstedsvedligeholdelse i minimum fredningsperioden (se side 22).

Bestemmelser for mindesten

Gravmindet skal udformes som stelesten og være i rå natursten.

Minimum størrelse 40 x 70 cm. og maksimum størrelse 60 x 90 cm. (B x H) og sikres uden bagstøttesten.

Gravminderne orienteres mod øst og vest, alle med inskription mod midterstien.

Beplantning

Gravstederne ligger i uklippet græs, og der må ikke ryddes, plantes eller grandækkes på gravstederne. Der må sættes en buket i en spidsvase ved gravmindet. Det er tilladt at lægge vinterkranse.

Levende lys og lys med batteri med hvidt skær, uden blinkende effekt må benyttes.

Gravgård 9 – fællesgrav

Denne gravgård er udlagt dels som urnefællesgrav og dels som kistefællesgrav.

Urnens eller kistens placering kan oplyses, men plantning er ikke tilladt. Der må lægges blomster, krans eller lign. ved fællesgravsmindet.

Ved erhvervelsen af en gravplads betales legat for vedligeholdelse af græstæppet for fredningsperioden (se side 22). Ingen fællesgrave kan fornyes.

Gravgård 10 – skoven

Denne gravgård er udlagt til kister og urner. Fra 1/1 2015 kan der ikke erhverves nye gravsteder til kistebegravelse. Gravstederne ligger i naturlig skovbund, så vilde urter må accepteres.

Alle gravsteder skal vedligeholdes af kirkegården. Der skal derfor betales legat for gravstedsvedligeholdelse i minimum fredningsperioden (se side 22).

Bestemmelser for mindesten

Gravmindet skal udformes på en sådan måde, at det kan stå selv uden synlig støtte. Maks. størrelse 50 x 45 cm. (B x H).

Der kan kun sættes 1 gravminde på gravstedet.

Beplantning

Gravstederne ligger i skovbund, og dette må ikke fjernes. Der må ikke plantes, grandækkes eller på anden måde pyntes på gravstedet. Der må sættes en buket i en spidsvase ved gravmindet. Det er tilladt at lægge vinterkranse.

Levende lys og lys med batteri med hvidt skær, uden blinkende effekt må benyttes.

Gravgård 11 – urnegravgård

I gravgården er der mulighed for et urnegravsted med anlæg eller et urnegravsted i græs med liggesten.

I gravstederne er der plads til 4 urner.

Urnegravsted med anlæg:

Bestemmelser for mindesten

Gravminder kan være forarbejdet ikke kun i sten, men også gerne af andre materialer. Gravmindet må maksimalt være 60 x 60 cm.

Beplantning

Gravstedet kan anlægges efter eget ønske, dog må beplantning ikke ved dets højde eller udbredelse være til ulempe for hække eller andre gravsteder.

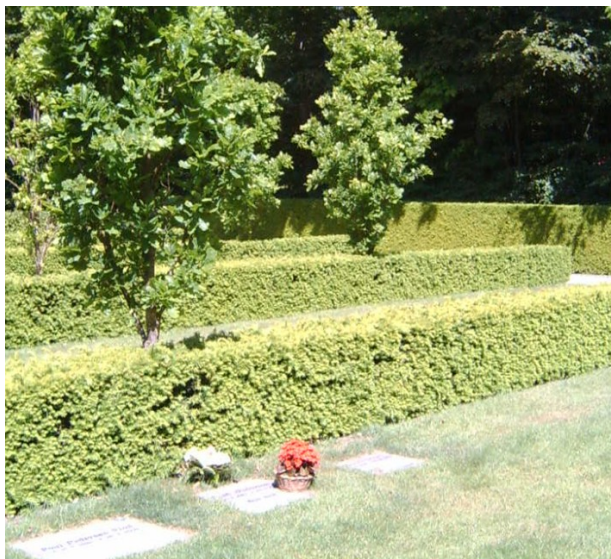
Levende lys og lys med batteri med hvidt skær, uden blinkende effekt må benyttes.

Urnegravsted i græs med liggesten:

Urnegravstedet anlægges med en plade i græsset.

Gravstederne i græs skal vedligeholdes af kirkegården. Der skal derfor betales legat for gravstedsvedligeholdelse i minimum fredningsperioden på 20 år (se side 22).

Bestemmelser for mindesten

Gravmindet skal være af natursten og lægges i niveau eller med maks. 5 cm. hældning. Gravmindet skal være 50 cm. lang og bredden skal være mellem 40 - 70 cm.

Beplantning

Der må ikke forefindes beplantning, kranse eller andet pynt på gravstedet. Der må sættes en buket i en spidsvase ved gravmindet. Det er tilladt at lægge vinterkranse på gravmindet.

Den Gamle Kirkegaard

Den Gamle Kirkegaard er byens ældste ibrugtagne kirkegård. Den sidste kistebegravelse fandt sted ca. 1926.

Siden hen lå kirkegården som fredet og kommunen havde vedligeholdelsespligten.

Menighedsrådet overtog fra 1982 igen ansvaret for og dermed vedligeholdelsen af kirkegården og foretog en ret omfattende omlægning af hele kirkegården. Der blev anlagt urnegrave i en cirkel midt på kirkegården.

Afdelingen blev taget i brug i 1984. Siden er endnu 2 afdelinger blevet taget i brug. De gamle gravsten, der står udenfor urnestykket, er i videst mulig omfang placeret på deres oprindelige pladser.

Alle gravsteder anlægges og vedligeholdes af kirkegården for gravstedsbrugerens regning. Der skal derfor betales legat for gravstedsvedligeholdelse i minimum fredningsperioden på 20 år (se side 22).

Der er to muligheder for anlægning af urnegravene på denne kirkegård: Urnegrav med anlæg eller urnegrav i græs med plade.

I gravstederne er der plads til 4 urner.

Urnegrav med anlæg:

Gravstedet afgrænses af en brostensbort. Bag gravmindet plantes takshæk. Der kan plantes mindre stedsegrønne planter, og der kan anlægges et bed til sommerblomster.

Bestemmelser for mindesten

Gravmindet skal være opretstående og i rå natursten. Maks. størrelse er 60 x 70 cm. (H x B).

Der kan kun placeres 1 gravminde på gravstedet.

Beplantning

Bag gravmindet plantes en takshæk. Øvrige planter aftales i samråd med kirkegårdens personale. Ingen planter må blive over 100 cm.

Der må ikke lægges grus, skærver, flis eller lign. på gravstedet.

Levende lys og lys med batteri med hvidt skær, uden blinkende effekt må benyttes.

Urnegravsteder i græs:

Urnegravstedet anlægges med en plade i græsset.

Bestemmelser for mindesten

Gravminde skal være en stenplade med mat overflade (rå granit). Min. 40 x 50 cm. og maks. 60 x 70 cm. (H x B).

Der kan kun placeres 1 gravminde på gravstedet.

Beplantning

Gravstedet må ikke beplantes. Buketter og kranse må lægges på pladen.

Gravstedets vedligeholdelse

Den, som har brugsretten til gravstedet har ansvaret for, at gravstedet holdes i sømmelig stand.

For gravsteder i græs samt for visse kiste- og urnegravsteder **skal** der betales for vedligeholdelse i fredningsperioden.

For traditionelle gravsteder kan vedligehold foretages på én af tre måder:

1. Gravstedsbrugeren kan selv foretage renholdelse m.m.
2. Gravstedsbrugeren kan aftale renholdelse m.v. med kirkegårdskontoret, for et år ad gangen.
3. Der kan aftales en vedligeholdelsesperiode for gravstedet. Gravstedet omdannes til "legat-gravsted", og der indbetales for vedligehold mm. til GiasCenter Aarhus.
(se side 22)

Grandækning og sommerblomster

Grandækning og plantering af stedmoder og isbegonier kan ligeledes aftales med kirkegården, og kan betales årligt, eller der kan indgås en legataftale for en årrække.

“Legat-gravsteder”

Hvis kirkegården skal vedligeholde et gravsted i en periode indgås en legat-aftale. Visse gravsteder **skal** vedligeholdes af kirkegården (se gældende kirkegårdsvedtægt).

Efter aftalen er indgået, indbetales beløbet til GiasCenter Aarhus. Der kan indgås aftale om vedligehold af gravstedet, grandækning, blomster og buketter.

Priser for vedligehold, blomster, grandækning m.v. i de forskellige afdelinger på kirkegårdene, fremgår af prislisten, der kan udleveres på kirkegårdskontoret eller ses på hjemmesiden.

Fredningsperioden er:	for kister	30 år
	for urner	20 år

Såfremt man efter fredningsperiodens udløb ønsker et gravsted fornyet, skal man, for de afdelinger der kun rummer “legatgravsteder”, igen indbetale til GiasCenter Aarhus for vedligeholdelsen for en ny periode eller en del deraf, dog ikke under 5 år.

Bisættelse

Efter bisættelsen bliver blomster lagt på gravstedet.

8-10 dage efter bisættelsen, modtager vi urnen på kirkegårdskontoret, og vi giver herefter skriftlig besked, så der kan aftales tid til urnenedsættelsen.

I øvrigt henvises til vedtægten for Varde sogns Kirkegårde, der kan udleveres fra kirkegårdskontoret eller ses på hjemmesiden.

Kirkegårdskontoret

Lundvej 12

6800 Varde

Tlf. 75 22 08 44

E-mail: kirkegaard@varde-kirke.dk

Østerlund Kirkesal.